

'Wie beschermt onze fragiele Oude Kerk?'

Herman Vuijsje schreef bovengenoemd stuk na een bezoek aan de kerkdienst op 17 november in de Amsterdamse Oude Kerk, waar een spraakmakende tentoonstelling is ingericht (opiniepagina het Parool 22 november 2019). Het stuk heeft wat rectificaties nodig.

1. Het stuk stelt Vuijsje voor als 'kerkganger' van de Oude Kerk. Na hoeveel bezoeken ben je 'kerkganger'? Ik ben er zeer regelmatig maar heb Vuijsje slechts tweemaal gezien, namelijk die zondag en de zondag ervoor, 10 november; hij zat aantekeningen te maken. Op 17 november was hij vergezeld van Marian van Veen – de Rijk. Nooit eerder in de dienst gezien. Beiden zijn bestuurslid van de 'Stichting tot Behoud van de Oude Kerk', die is opgericht uit onvrede met het beleid van de 'Stichting Oude Kerk', de eigenares van het gebouw.
2. Het stuk stelt dat laatstgenoemde stichting de gebruiksovereenkomst met de Protestantse Gemeente Amsterdam 'met voeten heeft getreden' door het middenschip te gebruiken voor de expositie. Als Vuijsje het was gaan vragen, had hij kunnen vernemen dat dit berust op een afspraak met de kerkenraad. De gebruiksovereenkomst noemt het middenschip als ruimte gereserveerd voor kerkdiensten, maar voorziet ook 'onderling overleg' tussen stichting en kerkenraad met het oog op andere oplossingen. Vuijsje moet met zijn klacht niet bij de Stichting Oude Kerk zijn, maar bij de kerkenraad van de Oudekerkgemeente.
3. Het stuk schildert 'de tot inschikkelijkheid geneigde kerkmensen' als 'kikkers' die zich laten koken 'in de pan' van de Stichting Oude Kerk en haar kunstprojecten. Een eenzijdige weergave. Moderne kunst zoals getoond in de Oude Kerk roept onvermijdelijk uiteenlopende reacties op. Ook de Oudekerkgemeente is verdeeld: negatieve reacties staan tegenover positieve, en velen hebben gemengde gevoelens. Over de impact van de tentoonstellingen is een voortdurend gesprek gaande tussen gemeente en Stichting.
4. Het stuk vertelt dat de dominee op 17 november aan de kinderen vroeg wat ze vonden van de kerk in zijn huidige toestand, en dat een meisje resoluut antwoordde: 'Stom'. Niet vermeld wordt dat een ander kind zei: 'Leuk'. Ook de kinderen zijn verdeeld. De dominee concludeerde dat hun reacties herkenbaar zijn.
5. Die dominee was ik. Behalve lid van de Oudekerkgemeente ben ik ook emeritus-predikant en ga er af en toe voor. Tevens ben ik lid van de raad van Toezicht van de Stichting Oude Kerk. Dat had ik Herman Vuijsje op 10 november zelf verteld, toen we elkaar spraken. Hij zei toen dat hij aantekeningen maakte om een portret van de gemeente te schrijven. Ik zei dat ik dat hem niet kon verbieden en het zelfs leuk vond, maar vroeg hem wel ons het stuk vóór publicatie te sturen om onjuistheden te vermijden. Daar zou hij over nadenken. Jammer dat hij het niet heeft gedaan.

Peter Tomson